

Sadovnické květinářství

Ing. Pavel Matiska, Ph.D.

Doporučená literatura

- Kasparová, H., Vaněk, V. 1993. Letničky a dvouletky. Brázda. Praha. 160 s. ISBN: 80-209-0247-3.
- Golovkin, B. N. a kol. 1990. Trvalky – rozkvetlá zahrada. Lidové nakladatelství. 349 s. ISBN: 80-7022-053-8.
- Hertle, B. 1995. Zahradní květiny. Svojtka a Vašut. Praha. 239 s. ISBN: 80-7180-010-4.
- Hříbal, V. 2003. Zahradní jezírka a vodní rostliny. Grada Publishing. Praha. 93 s. ISBN: 80-247-0590-7.
- Böhm, Č. 1988. Okrasná zahrada a její rostliny. SZN. Praha. 383 s.
- Malý, M. a kol. 2012. Květinářství I. Rebo Production. Praha. 391 s. ISBN: 978-80-904782-7-5.
- Opatrná, M., Součková, M. 2003. Pěstujeme okrasné trávy. Brázda. Praha. 175 s. ISBN: 80-209-0318-6.
- Sekerka, P. 2003. Stínomilné trvalky. Grada Publishing. Praha. 75 s. ISBN: 80-247-0591-1.
- Šuchmannová, I. 2005. Suchomilné trvalky. Grada Publishing. Praha. 80 s. ISBN: 80-247-0968-6.

A lush garden scene featuring a stone statue of a figure in a long robe, surrounded by dense greenery including ferns and large-leafed plants. In the foreground, a stone flower bed contains bright orange and pink flowers. The background shows a stone wall and more foliage.

Květiny v zahradní tvorbě

Význam květin

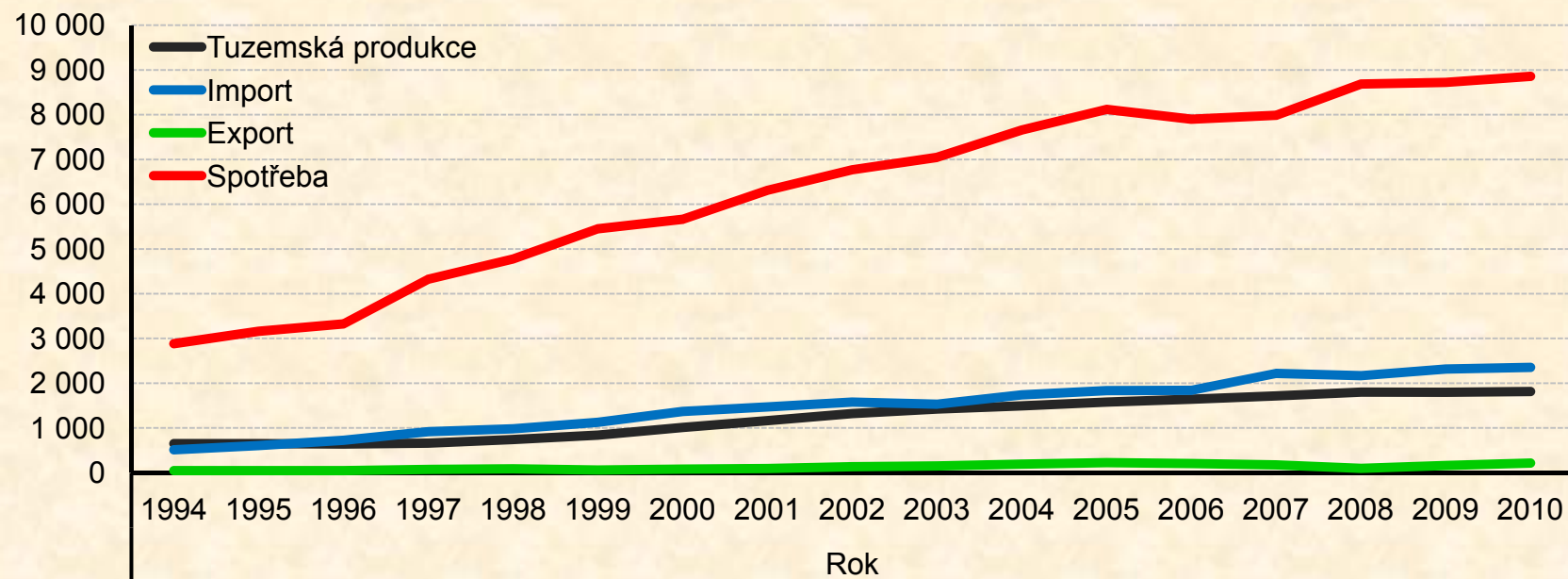
- Estetický význam – úprava obydlí a okolí
- Barevnost květin – psychologický efekt (pozitivní i negativní vnímání barev lidským okem)
- Květiny jako motiv pro kulturu a umění
- Symbolika květin (lilie, vavřík, myrta)

Vývoj výroby a spotřeby květin v ČR (v mil. Kč)

	Rok																
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tuzemská produkce	650	650	640	660	740	840	1011	1162	1322	1423	1495	1577	1641	1715	1801	1798	1815
Import	512	606	725	917	980	1127	1369	1471	1579	1531	1740	1834	1842	2218	2170	2318	2355
Export	48	46	45	73	88	61	79	93	134	152	191	226	206	175	97	161	216
Spotřeba	2882	3159	3324	4325	4775	5452	5662	6310	6771	7046	7657	8119	7901	7987	8686	8722	8858

Zdroj: svaz květinářů a floristů

Historie pěstování květin

- symbolické květiny (antika) – lilie (3.stol. př.n.l.)
- Egypt, Mezopotámie, Řecko – využití dřevin, nádoby: produkční rostliny (citrusy, fíky, papyrus)
- Japonsko, Čína – chryzantémy, kosatce, kamélie
- renesance (znovuzrození – antické ideály) – 14.století: intenzivnější použití květin (nádoby, výsadby)
- baroko – pravidelné letničkové záhony (Vrtbovská zahrada, Valdštejnská zahrada): *Begonia semperflorens*, *Verbena*, *Lobelia*
- od 16. století významné používání letniček a cibulovin (tulipány, řebčíky, hyacinty)

Historie pěstování květin

- 18. století – romantismus: řeč květin (každá květina vyjadřovala nějakou myšlenku či ideu)
- Anglie – přírodní zahrady: rozvolňování výsadeb, vymezení plochy stříhanými živými ploty
- od poloviny 18. století používání trvalek ve světě (v ČR útlum po II. světové válce a znovuobjevení trvalek až po roce 1980)
- 19. století – veřejné parky, lázeňské úpravy: náročnější květiny (letničky, dvouletky, cibuloviny)

Rytina ze 16. století

Použití květin v zahradní tvorbě

- záhonové výsadby (letničky, dvouletky, trvalky, cibuloviny a hlíznaté rostliny) – zahrady, parky, náměstí
- osázení nádob (letničky, dvouletky a trvalky) – terasy, budovy
- podsadba dřevin (trvalky)
- extenzivní střešní zahrady (trvalky)
- krajinářské výsadby (trvalky) – květnaté louky (fytocenóza)

Rozdělení květin

- Letničky
- Dvouletky
- Cibulnaté a hlíznaté květiny
- Trvalky
(vč. okrasných trav, kapradin, vodních rostlin)
- Kbelíkové rostliny – osázení nádob
(interiérové květiny)

Letničky - charakteristika

- výsadba po 15. květnu
- do prvních mrazů (konec října)
- efektivní, intenzivně kvetoucí barevné druhy
- druhy náročné na světlo, vláhu, živiny = nákladné ošetřování
- nutné předpěstování (skleník, foliovník, pařeniště)
- použití: reprezentativní prostory (náměstí, vstupy do významných budov, parky, apod.)
- kombinace s dvouletkami, cibulovinami, případně trvalkami

Dvouletky - charakteristika

- podobné nároky jako letničky, ale snesou i přistínění
- 1. rok vegetativní části, 2. rok generativní (kvetení), musí překonat zimní období
- výsadba podzim (září – říjen), příp. jaro (březen – u *Myosotis*)
- náhrada letniček v době od října do května
- kombinace s cibulovinami nebo s letničkami (v létě kvetoucí dvouletky)

Cibulnaté a hlíznaté květiny - charakteristika

- krátké období vegetace, střídá se s obdobím klidu (zásobní orgán)
- krátkodobý efekt – většinou kombinace s letničkami, dvouletkami nebo trvalkami
- světlo milné rostliny (krátká vegetace), náročné na pohotové živiny
- některé druhy je vhodné každoročně vyjímat z půdy (tulipány)
- cenné časně kvetoucí druhy (únor, březen, duben) – nic jiného nekvete

Trvalky - charakteristika

- trvalky = pereny – vytrvalé byliny, na stanovišti více jak 3 roky
- odlišné nároky na stanoviště
- velký potenciál použití, ale nutná dobrá znalost nároků
- oproti letničkám krátké kvetení, vyváženo vytrvalostí a menší náročností na stanoviště a údržbu
- vhodná interakce více druhů ve skupině, tím částečně eliminujeme krátké kvetení
- kombinace s letničkami, cibulovinami nebo dřevinami (podsadba u stínomilných trvalek)

Balkonové a kbelíkové rostliny - charakteristika

- rostliny ze subtropických oblastí (dřeviny nebo trvalky)
- celoročně mohou fungovat ve světlém interiéru, ale vyžadují chladné přezimování
- lepší je uplatnění těchto rostlin přes léto venku (duben – říjen), v zimě přezimování (0 – 15°C)
- osázení nádob – reprezentativní místa, historické zahrady, závěsné nádoby na budovách, apod.

